

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۳/۰۲/۰۴

سید عظیم حسینی

طرح پیشنهادی جهت انکشاف اقتصادی پسا منازعه در افغانستان

قسمت اول

پیشگفتار:

مبرهن است که بدون استقرار صلح سراسری، تأمین مصئونیت اجتماعی، آرامش ذهنی و روانی شهروندان و امید به آینده روشن، نمیتوان از جذب سرمایه گذاری ها، تطبیق برنامه های انکشافی، رشد و انکشاف اقتصادی، بهبود وضع زندگی شهروندان و انکشاف پایدار صحبت نمود زیرا عامل مهم و عمده ای اعمار جامعه مرفه، تأمین صلح سراسری در کشور است.

از آنجائیکه استقرار صلح جهت تأمین منافع ملی یک ضرورت است بنا طبق شعایر دین مقدس اسلام بانیست صلح واقعی و آشتی ملی را از طریق تجدید و تحکیم ارزش های معنوی در تمام اقشار جامعه افغانی همچو همپذیری، احترام به حقوق شهروندان و حق انتخاب رهبران، آزادی های فردی طبق نصوص قرآنی و قوانین مدنی و زدودن فقر معنوی نهادینه ساخت. از همین لحظه بانیست در فکر سازمان دادن اقتصاد ورشکسته کشور شد و با تساهل و تسانند دست بدست هم داده با طرح انکشاف اقتصادی جهت محو بیکاری، بهبود وضع زندگی مردم و شکوفائی افغانستان، این کشتی در گل مانده را هرچه زودتر به ساحل مقصود که همانا آبادانی افغانستان میباشد، رسانید و این کار از امکان بعید نیست. اگر صفحات تاریخ برخی از کشورهای اسلامی را در عصر حاضر ورق بزنیم درمیابیم که تنها افغانستان نیست که در چنین وضعیت نا مناسب اقتصادی اجتماعی قرار دارد. گرچه با سقوط دولت جمهوری و تسلط گروه طالبان طی یک سال و نیم، بیانگر یک عقبگرد شگفت آور در تمام امور دولتمداری منجمله امورات اقتصادی در کشور میباشد و چندان امیدی که بتوان درین بخش منتظر تحولاتی بود از افق دید مستور است اما به هر حال به مصداق گفته ی معروف تا ریشه درآب است امید ثمری است باید تمهیدات لازم را در نظر داشت. اینکه گروه طالبان انکشاف اقتصادی، بهزیستی، بلند بردن

د پانو شمیره: له 1 تر 3

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنی دلیکنیزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرو مخکې په خیر و لولئ

سطح زندگی و رفاه شهروندان، تأمین مصوّنیت غذائی، ارائه خدمات رفاهی و صحتی به شرایط بهتر و گسترده تر در همه ولایات، کاهش و رفع گرسنگی و آلام و درد های مردم را درصّدیت با شریعتی که خود شان وضع نموده اند میدانند و نمیخواهد در زمینه کاری انجام دهند در حدی که بلند پایه ترین شان به صراحت میگوید که افراد گرسنه نان خود را از خداوند بخواهند. در حالیکه در سطح کشور های اسلامی که دولت های مسؤل وجود دارد و عاقلانه می اندیشند دلایل و شواهد زیادی مبنی بر اینکه امکان تغییر بنیادی در اقتصاد این کشور ها وجود دارد که به عنوان نمونه های بارز و الگو از این کشور ها در ذیل یاد آوری میگردد:

1. کشور اندونزیا یک نمونه بی بدیل کشورهای اسلامی میباشد که دارای اقتصاد شگوف و رو به رشد بوده و جالب است که موتور توسعه اقتصادی اندونزیا سرمایه گذاری های خارجی به حساب میآید. انگلستان در 193 پروژه به ارزش 11/16 میلیارد دالر، امریکا در 220 پروژه به ارزش 10/6 میلیارد دالر، تایوان در 371 پروژه به ارزش 7/67 میلیارد دالر، سنگاپور در 440 پروژه به ارزش 7/4 میلیارد دالر و هالند در 138 پروژه اقتصادی به ارزش 7/3 میلیارد دالر بالترتیب در اندونزیا سرمایه گذاری کرده اند. اما بطور کلی ثبات سیاسی، محیط مناسب بیزنس و تجارت، گسترش بازار و مصرف داخلی، منابع طبیعی فراوان و نیروی کار متنوع از عوامل موفقیت این کشور در جذب سرمایه گذاران خارجی و توسعه اقتصادی بوده است که میتواند الگوی خوبی برای افغانستان باشد.

به تعداد 50 میلیون تشبث کوچک، حدود 48 درصد اقتصاد اندونزیا را در دست دارد. این کشور یک اعشاریه یک تریلیون دالر تولید ناخالص داخلی دارد و شانزدهمین اقتصاد جهان است. علی رغم جمعیت بالا، درآمد سرانه آن 3846 دالر است و نرخ رشد اقتصادی آن 5 درصد و نرخ بیکاری در این کشور که از 13000 جزیره و 6000 جزیره ساکن تشکیل شده است، حدود 4 درصد است. نرخ تورم در اندونزی نیز حدود 3.5 درصد است. دولت از شرکت ها 25 درصد و از شهروندان 30 درصد مالیات بر درآمد اخذ می کند. کشور اندونزیا 259 میلیون نفر جمعیت دارد. 125 میلیون نفر در آن کار می کنند. 112000 نفر متخصص خارجی در این کشور کار مشغول هستند.

6 میلیون اندونزیایی بیرون از کشور کار می کنند و 7 میلیارد دالر در سال به کشور خود منتقل می کنند.

دولت سرمایه گذاری وسیعی برای آموزش و پرورش و حمل و نقل برای سی سال آینده اندونزیا انجام داده است

2. امارات متحده عربی قبل از مستقل شدن از انگلیس واتحاد در سال 1971، هر یک از امارات مسئولیت اقتصاد خود را بر عهده داشتند. در آن زمان، صید مروارید، دریانوردی وماهیگیری باهم جز اصلی ترین منابع اقتصاد بودند تا زمانی که توانستند با استفاده از درآمد حاصل از صادرات نفت وتأمین بودجه، همه پیشرفت های لازم برای رساندن کشور به قرن بیستم را انجام دهند. امارات متحده عربی با تولید ناخالص داخلی 431 میلیارد دالر، دومین اقتصاد بزرگ جهان عرب (پس از عربستان سعودی) بوده و یک سوم از تولید ناخالص داخلی از محل درآمد نفت است. اقتصاد امارات متحده عربی حدوداً 231 برابر رشد کرده و از یک کشور بدوی وصحرا نشین در سال 2020 مقام 36 را در زمره کشور های متمدول جهان دارد که میتواند یک مثال دیگری برای افغانستان در توسعه اقتصادی میباشد.

3. قطر قبل از ظهور صنعت بنزین، یک کشور صید مروارید و فقیر بود. اکتشاف چاهای نفت و گاز در سال 1939 آغاز شد ودر سال 1973، تولید و درآمد نفت به طرز چشمگیری افزایش یافت، و قطر را از رده فقیرترین کشورهای جهان خارج کرد و یکی از بالاترین درآمد سرانه در جهان را برای آن فراهم کرد. دولت صنعت را بخش جدایی ناپذیر از برنامه خود برای تنوع بخشیدن به اقتصاد و به حداکثر رساندن ذخایر عظیم گاز طبیعی خود می داند که به عنوان ماده اولیه برای این بخش است. اقتصاد قطر یکی از ثروتمندترین کشورهای جهان بر اساس تولید ناخالص داخلی است که در میان داده های سال 2020 با داشتن 146 الی 166 میلیارد دالر (183 میلیارد دالر رقم ملل متحد) در رده 56 جهانی قرار دارد که توسط بانک جهانی، سازمان ملل و صندوق بین المللی پول جمع آوری شده است. نفت و گاز طبیعی سنگ بنای اقتصاد قطر است و بیش از 70 درصد از کل درآمد دولت، بیش از 60 فیصد تولید ناخالص داخلی و تقریباً 85 درصد درآمد صادراتی را به خود اختصاص می دهد. قطر دارای سومین ذخیره بزرگ گاز طبیعی اثبات شده در جهان است و دومین صادر کننده گاز طبیعی است. قطر کشوری وابسته به واردات است. 81 درصد از اقتصاد قطر را صنعت ، 18.8 درصد را بخش خدمات و 0.2 درصد راکشاورزی تشکیل می دهد.

باقیدارد